

den højtærede Ordfører i denne Sag, og beder mine ærede Partifæller om at stemme mod Dagsordenen.

Aadal: Ved første Behandling af denne Sag udtalte jeg mig overfor det ærede Medlem, der nu er Ordfører for Dagsordenen (P. Knudsen), mod Oprettelsen af en Statsbank. Jeg fremførte den Gang i det væsentligste de Grunde, jeg mente, der talte mod Oprettelsen af en Statsbank. Jeg vil nu særlig fremhæve dette, at hvis Staten overtager Seddeludstedelsen, har Historien vist os, hvad ogsaa den ærede Ordfører ret udførligt kom ind paa, at den meget let vil blive misbrugt af Staten til finansielle Operationer, og komme vi saa ind i en Pengekrise, staaer Banken overfor dette ikke at kunne løse sin Opgave, og derved faar man de store Pengekriser, som vi fra Historien kende flere Tilfælde af. Jeg skal ikke komme ind paa at udtale mig saa udførligt som ved 1ste Behandling, men skal med disse faa Ord indstændigt bede ærede Medlemmer at stemme mod den foreslaaede Dagsorden.

Justitsministeren (Alberti): Spørgsmaalet om, hvorvidt denne Sag bør ordnes gennem en Statsbank eller en Privatbank var allerede ved Sagens 1ste Behandling Genstand for en saa udførlig Forhandling, hvorved jeg havde Lejlighed til nærmere at udtale mig, saa at jeg under Henvi- ning til mine Udtalelser ved 1ste Behand- ling kan anbefale det høje Ting at stemme mod det foreliggende Forslag til en Dags- orden.

P. Knudsen: Jeg skal tillade mig at imødegaa de Udtalelser, som ere frem- komne fra adskillige ærede Medlemmer. Det ærede Medlem for Bogense (Aadal) henviste til Pengekriser og mente, at det var noget, man i højere Grad kunde be- frygte, naar man oprettede en Statsbank, end naar det blev en Privatbank. Men det forekommer mig ikke at være ganske rigtigt. Det synes jo, som om det ærede Medlem mener, at Pengekriser afhænge af en saadan rent tilfældig Omstændighed, om vi have en Statsbank eller en Privat- bank. Det er slet ikke Tilfældet. Penge- kriser hænge nøje sammen med hele den bestaaende økonomiske Ordning. Det er Gang efter Gang fremhævet, at den nu- værende økonomiske Ordning er af den Beskaffenhed, at den Tid efter anden nød- vendigvis maa fremkalde Kriser, ogsaa

dem, man kalder for Pengekriser, men naar dette er Tilfældet, er det efter min Formening netop nødvendigt, at de pri- vate Kapitalister, som have deres egne Interesser at varetage, ikke under de i Samfundet bestaaende økonomiske Forhold faa Haand i Hanke med det vigtigste Om- sætningsmiddel, som vi have, men at det under disse Forhold bliver Staten, da man derigennem allerbedst vil kunne gribe ind under saadanne Kriser og regulere disse Forhold paa den bedst mulige Maade. Naar det er Staten, Rigsdagen, som re- præsenterer hele Befolkningens Interesser, der kommer til at behandle denne Sag, synes jeg, den er i langt bedre Hænder, end om den skulde være i Hænderne paa private Kapitalister, der have deres sær- lige personlige Interesser at varetage netop under saadanne Forhold. Jeg synes derfor, at det ærede Medlems Udtalelser netop pege i Retning af Nødvendigheden af at faa en Statsbank, og ikke i Retning af, at vi skulde overlade denne Sag til private Kapitalister med deres private Særinter- esser.

Overfor den ærede Ordførers Udtalelser maa jeg gøre nogle Bemærkninger. Han mente, at en Statsinstitution var for tung i sine Bevægelser, saa den ikke kunde følge med de skiftende Konjunkturer. Det kan jeg aldeles ikke forstaa. Det ærede Medlem siger jo, at en Privatbank kan sagtens finde dygtige Folk til Ledelsen, medens Staten ikke kan skaffe disse dyg- tige Bankmænd til Veje. Men hvorfor i al Verden skulde Staten ikke kunne skaffe lige saa dygtige og indsigtfulde Folk til at lede en Statsbank, som en Privatbank er i Stand til? Det føler jeg mig ganske overbevist om, at Staten til enhver Tid er i Stand til. Det er jo ikke Staten som saadan, der skal følge med Konjunkturerne osv. Det er jo Bankens Ledelse, der vælges af Statsinstitutionen, og dertil skal man søge de dygtige Bankmænd, som ere i Stand til at udføre netop det Arbejde.

Med Hensyn til det Spørgsmaal, hvem der skal føre Kontrol med Statsbanken, kunde det ærede Medlem ikke indse, at der var nogen, som kunde kontrolere den. Men saa kunde man jo slet ikke kontrolere nogen Statsinstitution, og dog staa vi med store Statsforetagender, f. Eks. Statsba- nerne, som jo drive en stor Forretning, og de kunne meget godt kontroleres af Staten selv, nemlig af Rigsdagen. Derfor faa vi jo forelagt baade Budget og Regnskab og Forslag til, hvorledes alting skal ordnes med Hensyn til Statsbanedriften. Det faa